

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Стојановић Снежана Јована
17.10.1990., Ниш

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Природно-математички факултет
Биологија
Биолог
2009.
2012.
10

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Примљено: 20.6.2025.

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	1171		

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Универзитет у Нишу
Природно-математички факултет
Биологија
Мастер биолог
2013.
2016.
10
Микробиологија
Утицај примењене методе и растварача на резултате антимикуробног тестирања

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Природно-математички факултет у Нишу
Биологија
2017.
150
10

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
дисертације
Наслов теме докторске
дисертације на енглеском
језику
Име и презиме ментора,
звање
Број и датум добијања
сагласности за тему
докторске дисертације

Фитоценолошка и еколошка анализа хазмофитске вегетације Старе планине
A phytosociological and ecological analysis of chasmophytic vegetation of Stara
Planina Mt.
Др Марина Јушковић, редовни професор
НСВ број 8/17-01-009/21-009, 27.09.2021. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
Број поглавља
Број слика (шема, графикона)
Број табела
Број прилога

220
9
56
9
21

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
	Stojanović J., Jenačковић Gocić D., Kuzmanović N., Zlatković B., Lakušić D., Jušković M. 2025. The rock-dwelling vegetation of the western Stara Planina mountains in Serbia. <i>Plant Biosystems - An International Journal Dealing with All Aspects of Plant Biology</i>, 159(2), 387–404.	
1	Истраживање стеновитих станишта Старе планине у Србији имао је за циљ идентификацију и класификацију биљних заједница, као и утврђивање кључних еколошких фактора који утичу на њихов флористички састав. Применом хијерархијске кластер анализе на скупу података који обухвата 181 фитоценолошки стинак и 151 таксон идентификована је 21 биљна заједница. У синтаксономском смислу, установљене биљне заједнице разврстане су у две вегетацијске класе, шест редова и седам свеза. Статистичким анализима је утврђено да, међу анализираним еколошким факторима, температура ваздуха, влажност супстрата, надморска висина, експозиција, топографски хетерогеност и освештеност станишта, највише утичу на њихов флористички састав. Резултати ове студије указују на знатно већи диверзитет биљних заједница и виших синтаксономских категорија на стеновитим стаништима Старе планине у Србији у поређењу са резултатима претходних истраживања.	M22
2	Randelović V., Jenačковић Gocić D., Stojanović J., Raca I., Nikolić D., Jušković M. 2021. An insight into the ecology of <i>Woodsia alpina</i> newly recorded for the flora of the Balkan Peninsula. <i>Botanica Serbica</i>, 45(2): 311-319. Врста <i>Woodsia alpina</i> (Bolton) Gray, први пут је забележена на Балканском полуострву као резултат интензивног флористичког и фитоценолошког истраживања стеновитих станишта Старе планине. Овај налаз значајно помера јужну границу њеног ареала у југоисточној Европи. Пет малих субпопулација забележено је на надморским висинама између 1671 и 1718 m, у пукотинама готово вертикалних стена израђених од пресних пермских пшчара, западне експозиције. <i>Woodsia alpina</i> показује афинитет према полусусељним, али и богатим местима, блато киселим и нутријентима сировитим супстратима. Применом Huston-Old-Fresco модела на подацима са Старе планине утврђено је да <i>W. alpina</i> има уске еколошке валице за надморску висину, експозицију и 19 биоклиматских параметара.	M23
3	Stojanović J., Zlatković B., Jenačковић Gocić D., Jotić B., Jušković M.. 2025. Floristic diversity of the rocky habitats of the Stara Planina Mountains in Serbia. <i>Biologica Nyssana</i>, 16(1) (published online: 24 Mar 2025). Флора стеновитих станишта Старе планине проучавана је са циљем утврђивања њеног диверзитетно-биолошког и еколошког спектра. Укупно је идентификовано 125 таксона васкуларних биљака из 35 фамилија и 75 родова. Највећи број врста одликују се фамилије Rosaceae, Caryophyllaceae и Asteraceae, и родови Aspidistra и Sedum. Хемикриптофитне и хамефите су доминантне животне форме биљака. Доминација таксона који припадају евроазијско-палеарктичком и евроазијском ареалу указује на планинско-континенталну и умерено-континенталну тип климе. Присуство епифитних реликта потврђује да стеновита станишта високопланинских региона имају улогу микроклиматских рефугијама, пружајући одговорну заштиту од неповољних климатских промена. Ова истраживања указује на знатан флористички диверзитет и биогеографски значај стеновитих станишта Старе планине.	M51

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Кандидатка Јована С. Стојановић остварила је укупно 150 ЕСПБ бодова, чиме је испунила услове за оцену и одбрану докторске дисертације. Објавила је три научна рада који садрже резултате докторске дисертације: један рад у категорији M22 (први аутор), један у часопису категорије M23, и један рад у универзитетском часопису категорије M51 (први аутор).

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

У првом делу поглавља „Увод” детаљно су описане геолошке и геоморфолошке карактеристике стена, као и појединих абиотичких фактора који на њима владају, а који утичу на микроклиму, флору и вегетацију ових станишта. Потом су изложене еколошке карактеристике и адаптације хазмофита, биљака које настањују пукотине стена, као и фактори угрожавања стеновитих станишта. У наставку поглавља дат је синтаксономски преглед хазмофитске вегетације југоисточне Европе, као и преглед досадашњих истраживања на том подручју, са посебним освртом на територију Србије.

Поглавље „Циљеви истраживања” садржи јасно дефинисане циљеве истраживања.

У поглављу „Карактеристике истраживаног подручја” описани су географски положај, геологија, рељеф, типови земљишта, клима, флора и вегетација истраживаног подручја.

Поглавље „Материјал и методе” обухвата опис истраживаних локалитета и примењених метода фитоценолошких истраживања. Наведена је литература коришћена за детерминацију и класификацију забележених биљних таксона, као и за одређивање животних форми и ареал типова. Приказане су и статистичке методе, укључујући хијерархијску кластер анализу, ординационе анализе (CCA и DCA), дескриптивну статистику и анализу сличности (ANOSIM).

У поглављу „Резултати”, у првом делу, представљени су резултати кластер анализе у облику дендрограма и синоптичке табеле, описане су установљене заједнице и њихова синтаксономска припадност. Након тога, приказани су резултати ординационих анализа, које су коришћене за еколошку карактеризацију заједница и њихових високо дијагностичких и дијагностичких врста. У другом делу поглавља дат је преглед и анализа флоре, укључујући таксономску анализу, анализу биолошког и

хоролошког спектра, као и ендемичност, реликтност и конзервациони значај документоване флоре.

У „Дискусији” је разматрана синтаксономска припадност заједница, њихов флористички састав и карактеристике станишта на којима се јављају, уз поређење са релевантном литературом.

У поглављу „Закључци” сумирани су кључни резултати истраживања и изведени главни закључци дисертације.

У поглављу „Литература” наведен је списак свих литературних извора који су цитирани у дисертацији.

У „Прилозима” је дат приказ аналитичких фитоценолошких табела и графика који илуструју распон надморских висина, нагиба стена, процентуалну покривност спратова маховина, лишјајева и васкуларних биљака, као и учесталост експозиција на којима су заједнице забележене.

На самом крају дата је **Биографија са библиографијом**, као и потписане изјаве аутора докторске дисертације.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Постављени циљеви су у потпуности остварени.

Утврђено је богатство хазмофитских фитоценоза развијених на стенским комплексима Старе планине, чиме је обogaћено постојеће знање о њиховом квалитативном и квантитативном саставу. Извршено је поређење добијених резултата са литературним подацима из других европских земаља ради адекватног утврђивања синтаксономске припадности заједница.

Сprovedена је еколошка карактеризација регистрованих биљних заједница и њихових, високо дијагностичких и дијагностичких врста.

Поред тога, утврђен је и флористички диверзитет стеновитих станишта, уз пратећу таксономску, биолошку и хоролошку анализу забележене флоре.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Докторска дисертација Јоване С. Стојановић представља прву свеобухватну и систематску студију флоре и вегетације стеновитих станишта Старе планине у Србији. Њен научни и апликативни допринос огледа се, између осталог, у проналаску нових врста за поједине територије: *Woodsia alpina* (Bolton) Gray за Балканско полуострво, *Poa laxa* Haenke и *Festuca picturata* Pils за Србију, као и *Draba doerfleri* Wettst. за истраживано подручје. Ови налази су значајни са аспекта проучавања и очувања флористичког диверзитета. Поред тога, утврђен је знатно већи диверзитет биљних заједница и виших синтаксономских категорија у односу на резултате ранијих истраживања. На стеновитим стаништима овог региона забележен је велики број балканских ендемита, субендемита, реликата, и заштићених врста, што додатно истиче њихов конзервациони потенцијал. Резултати истраживања пружају вредну основу за планирање мера заштите и управљање овим осетљивим екосистемима. Са еколошког и фитогеографског аспекта, ова дисертација је значајна и због евидентирања изразите хетерогености животних форми, односно флорних елемената на релативно малом простору. Остварени резултати могу послужити као основа за будућа истраживања хазмофитске вегетације, пре свега у југоисточној Србији и у делу Старе планине који се налази у Бугарској.

Научни допринос дисертације потврђен је и кроз публикување резултата у три научна рада: два у међународним часописима категорија **M22** и **M23**, и један у домаћем часопису категорије **M51**.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Кандидаткиња Јована С. Стојановић показала је потпуну самосталност у спровођењу теренских истраживања и писању докторске дисертације, као и висок степен самосталности у анализи и интерпретацији добијених резултата и писању научних радова. Њен истраживачки приступ одликовали су посвећеност, систематичност и способност критичког мишљења, што је резултирало квалитетним и оригиналним научним доприносом у области проучавања флоре и вегетације стеновитих станишта.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Докторска дисертација под насловом „Фитоценолошка и еколошка анализа хазмофитске вегетације Старе планине” представља самосталан и оригиналан научни рад. То потврђује и резултат анализе процента подударности, који износи свега 5%, при чему највећи део тог процента отпада на стручну терминологију и латинске називе врста и синтаксономских категорија. Дисертација је написана у складу са прописаним стандардима Природно-математичког факултета у Нишу, и Универзитета у Нишу. Њен садржај је у потпуности усклађен са постављеним циљевима истраживања, а добијени резултати су верификовани објављивањем три научна рада у релевантним часописима категорија **M22**, **M23** и **M51**.

Комисија предлаже Наставно-научном већу Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу и Научно-стручном већу за природно-математичке науке Универзитета у Нишу да, на основу овог извештаја, кандидаткињи Јовани С. Стојановић одобри јавну одбрану докторске дисертације.

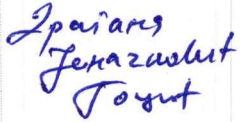
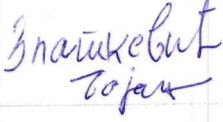
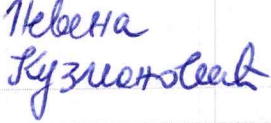
КОМИСИЈА

Број одлуке Научно-стручног већа за
природно математичке науке о именовању
Комисије

НСВ број 817-01-5/25-7

Датум именовања Комисије

12.06.2025.

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Драгана Јеначковић Гоцић, ванредни професор	председник	
	НО Биологија, УНО Екологија и заштита животне средине	Природно-математички факултет у Нишу, Универзитет у Нишу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
2.	Др Марина Јушковић, редовни професор	ментор, члан	
	НО Биологија, УНО Ботаника	Природно-математички факултет у Нишу, Универзитет у Нишу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
3.	Др Бојан Златковић, редовни професор	члан	
	НО Биологија, УНО Ботаника	Природно-математички факултет у Нишу, Универзитет у Нишу	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	
4.	Др Невена Кузмановић, научни саветник	члан	
	НО Биологија, УНО Екологија, биогеографија и заштита животне средине	Биолошки факултет, Универзитет у Београду	
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

20.06.2025., Ниш...